

ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบาย
“ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” (Moderate Class More Knowledge)
ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๘
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๕ (ลำปาง – ลำพูน)

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายฯ ให้มีความก้าวหน้า

๑.๑ ชั้นวางแผน

- จัดประชุมชี้แจงนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ให้กับผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรในสำนักงานทราบ
- ประชาสัมพันธ์โรงเรียนที่สนใจเข้าร่วมโครงการเพื่อเป็นแกนนำ “โรงเรียนลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๕
- แต่งตั้งบุคลากรผู้รับผิดชอบหลักและแนวทางในการดำเนินการของเขตพื้นที่
- วางแผนการนิเทศ ติดตามการดำเนินการของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ฯ

๑.๒ ชั้นดำเนินการ

- คัดเลือกโรงเรียนตามความสมัครใจ เข้าร่วมโครงการ ฯ จำนวน ๘ โรงเรียน ได้แก่
 - ๑) โรงเรียนอุโมงค์วิทยา
 - ๒) โรงเรียนทุ่งหัวช้างพิทยาคม
 - ๓) โรงเรียนท่าชุมเงินวิทยาคาร
 - ๔) โรงเรียนทุ่งกว่าวิทยาคม
 - ๕) โรงเรียนเกาะคาวิทยาคม
 - ๖) โรงเรียนโป่งหลวงวิทยา รัชมังคลาภิเษก
 - ๗) โรงเรียนไหล่หินวิทยา และ
 - ๘) โรงเรียนแม่ทะวิทยา
- มอบหมายให้ศึกษานิเทศก์ ปฏิบัติหน้าที่ Smart Trainer จำนวน ๓ คน ได้แก่
 - ๑) นายชินนทร์ วรรณมณี
 - ๒) นางสาวพิชญา คำปิ่น และ
 - ๓) นางสาวสุตาภรณ์ สืบสุตินเป็นผู้รับผิดชอบและติดตามการดำเนินการของโรงเรียน ให้คำปรึกษาช่วยแก้ปัญหาและแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ให้เกิดความชัดเจน กำหนดโครงการในแผนปฏิบัติการ ตามกลยุทธ์การพัฒนาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๕ ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ชื่อโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”
- แต่งตั้งผู้บริหารและบุคลากรในเขตพื้นที่เป็นคณะกรรมการนิเทศ ติดตาม การดำเนินการของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ประกอบด้วย
 - ๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๕
 - ๒) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๕

- ๓) ผู้อำนวยการกลุ่มในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๕
- ๔) ประธานเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการมัธยมศึกษาจังหวัด
- ๕) ประธานกลุ่มโรงเรียนทุกกลุ่ม
- ๖)ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- กำหนดแนวทางและเครื่องสำหรับการนิเทศ ติดตามการดำเนินการของโรงเรียน

๑.๓ ขั้นตรวจสอบ

- คณะกรรมการนิเทศ ติดตามการดำเนินการของทุกโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โดยร่วมประชุมสะท้อนผล (AAR) กับบุคลากรในโรงเรียน และร่วมสังเกตการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในบริบทจริงของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๘ โรงเรียนๆ ละ ๘ ครั้ง รวมจำนวนทั้งสิ้น ๖๔ ครั้ง โดยแบ่งเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ การนิเทศการเตรียมการ เดือนตุลาคม ๒๕๕๘ โดยทีม Smart Trainer

ระยะที่ ๒ การนิเทศ การปฏิบัติกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ – เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยคณะกรรมการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานการจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของกระทรวงศึกษาธิการ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๕

ระยะที่ ๓ สรุปรายงานผล และประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดประสบการณ์สู่การปฏิบัติ ทุกโรงเรียนในเดือนมีนาคม ๒๕๕๙

- จัดประชุมสะท้อนผล (AAR) ของเขตพื้นที่ในสัปดาห์ที่ ๓ ของทุกเดือน โดยให้ทุกโรงเรียน นำผลการดำเนินการที่ผ่านมา เสนอต่อที่ประชุมและสะท้อนภาพกิจกรรม เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สะท้อนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

๑.๔ ขั้นพัฒนา

- จัดเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๕ โดยให้โรงเรียนแกนนำทั้ง ๘ โรงเรียน ได้นำเสนอผลการดำเนินการ และผลงานนักเรียน เพื่อให้บุคลากรในสำนักงานและโรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียนได้ร่วมเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ที่โรงเรียนแกนนำได้นำมาเสนอ (เดือนมีนาคม ๒๕๕๙)

๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีแผนการขยายผลการดำเนินงานตามนโยบายฯ ไปสู่โรงเรียนคู่ขนานหรือโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายในปีการศึกษา ๒๕๕๙ (ร้อยละ ๕๐)

- นำเสนอความเคลื่อนไหวของการดำเนินการตามโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ของเขตพื้นที่ให้กับผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรในเขตพื้นที่ทราบในการประชุมประจำเดือนผู้บริหารในทุกเดือนตั้งแต่ได้เริ่มดำเนินการ

- ประชาสัมพันธ์โรงเรียนที่สนใจเข้าร่วมโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ” รุ่นที่ ๒ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๕

./- คัดเลือกโรงเรียน ...

- คัดเลือกโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ เพิ่มอีกจำนวน ๑๕ โรงเรียน โดยเน้นให้ครอบคลุมพื้นที่ทุกอำเภอของโรงเรียนในสังกัด ได้แก่

- ๑) โรงเรียนประชารัฐธรรมคุณ
- ๒) โรงเรียนเสด็จจวนชยางค์กุลวิทยา
- ๓) โรงเรียนเวียงตาลพิทยาคม
- ๔) โรงเรียนห้างฉัตรวิทยา
- ๕) โรงเรียนเวียงมอกวิทยา
- ๖) โรงเรียนสบปราบพิทยาคม
- ๗) โรงเรียนเสริมงามพิทยาคม
- ๘) โรงเรียนวังเหนือวิทยา
- ๙) โรงเรียนแม่พริกวิทยา
- ๑๐) โรงเรียนแจ้ห่มวิทยา
- ๑๑) โรงเรียนแม่ทาพิทยาคม
- ๑๒) โรงเรียนบ้านแป้นพิทยาคม
- ๑๓) โรงเรียนน้ำดีพิทยาคม
- ๑๔) โรงเรียนธีรภานท์บ้านโฮ้ง
- ๑๕) โรงเรียนป่าตาลบ้านธิพิทยา และ
- ๑๖) โรงเรียนป่าซาง

๓. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยทีม Smart Trainer มีการขยายผลหรือต่อยอดการอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ศึกษานิเทศก์ของเขตพื้นที่การศึกษาหรือไม่ อย่างไร

- การขยายผลต่อยอดโดยจัดประชุมศึกษานิเทศก์ทุกคนเพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการตาม นโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โดยให้ศึกษานิเทศก์ทุกคนเป็น Smart Trainer ของเขตพื้นที่และร่วมนิเทศ ติดตามการดำเนินการตามโครงการของทุกโรงเรียน

๔. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องการให้มีการอบรมทีม Smart Trainer เพิ่มเติมหรือไม่

ต้องการ ไม่ต้องการ

๕. หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามนโยบายฯ

ชื่อหน่วยงาน/บุคคล	การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามนโยบายฯ
๕.๑ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	สนับสนุน ผู้เชี่ยวชาญ วิทยากรและแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น
๕.๒ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	เป็นพี่เลี้ยงดูแลโรงเรียนในส่วนที่โรงเรียนต้องการความช่วยเหลือรวมทั้งช่วยประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ

๖. ผลการจัดกิจกรรมตามนโยบาย“ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๕

๖.๑ โรงเรียนทั้งหมดในสังกัด	จำนวน ๔๖	โรง
โรงเรียนกลุ่มเป้าหมายในโครงการ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ ร้อยละ ๑๐	จำนวน ๘	โรง
โรงเรียนกลุ่มเป้าหมายในโครงการ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ ร้อยละ ๕๐	จำนวน ๑๖	โรง
โรงเรียนคู่ขนาน	จำนวน -	โรง
โรงเรียนที่ยังไม่เข้าร่วมโครงการ	จำนวน ๒๓	โรง

๖.๒ โรงเรียนที่ดำเนินการตามนโยบายฯ สำเร็จได้เป็นอย่างดี (โรงเรียนกลุ่มเป้าหมายในโครงการ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ ร้อยละ ๑๐) จำนวน ๗ โรง (เรียงตามลำดับ) ได้แก่

- ๑) โรงเรียนทุ่งหัวช้างพิทยาคม
- ๒) โรงเรียนท่าชุมเงินวิทยาคาร
- ๓) โรงเรียนแม่ทะวิทยา
- ๔) โรงเรียนทุ่งกว่าวิทยาคม
- ๕) โรงเรียนเกาะคาวิทยาคม
- ๖) โรงเรียนอุโมงค์วิทยา และ
- ๗) โรงเรียนไหลหินวิทยา

๖.๓ โรงเรียนที่ดำเนินการตามนโยบายฯ แต่ต้องให้ความสนใจ ดูแล ช่วยเหลือเป็นพิเศษ (โรงเรียนกลุ่มเป้าหมายในโครงการ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ ร้อยละ ๑๐) จำนวน ๑ โรง คือ

โรงเรียนโป่งหลวงวิทยา รัชมิ่งคลาภิเษก สาเหตุ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร อีกทั้งโรงเรียนได้เข้าร่วมโครงการพิเศษต่าง ๆ หลายโครงการ ทำให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนยังไม่สามารถจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับพัฒนาการ ๔H และการบูรณาการในการดำเนินการของโครงการต่าง ๆ

๖.๔ ความพึงพอใจต่อโครงการ

๑) **นักเรียน** : ในภาพรวม มีความพึงพอใจมาก และมีความสุข ที่ได้มีการลงมือปฏิบัติกิจกรรม และมีเวลาสำหรับการศึกษาค้นคว้าองค์ความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติม

๒) **ผู้ปกครอง** : ในภาพรวม มีความพึงพอใจมาก และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- ควรประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการให้ผู้ปกครองรับทราบอย่างต่อเนื่อง
- เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้าสังเกตการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้
- โรงเรียนควรเพิ่มกิจกรรมการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมให้นักเรียน
- โรงเรียนควรเพิ่มกิจกรรมที่นักเรียนสามารถประยุกต์ในการประกอบอาชีพระหว่างเรียน

๓) **ครู** : ในภาพรวม มีความพึงพอใจมาก และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- นักเรียนบางส่วนยังเข้าร่วมกิจกรรมยังไม่ครบ ควรสร้างความตระหนักให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ

- การสื่อสารระหว่างครูผู้สอนกับคณะดำเนินงานในการจัดตารางกิจกรรมการเรียน และนักเรียน ควรจัดการสื่อสารสองทาง

- ควรใช้สื่อที่ทันสมัยเหมาะสมกับวัยเพื่อช่วยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศการส่งเสริมทักษะการคิด

- ควรปรับปรุงแบบให้เหมาะสมกับผู้เรียนอย่างต่อเนื่องมีการเชิญวิทยากรภายนอกมาร่วมกิจกรรม เน้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมให้มากขึ้น

ทั้งนี้ ในระยะสุดท้ายก่อนปิดภาคเรียนที่ ๒ ทุกโรงเรียนกำลังดำเนินการประเมินการจัดกิจกรรม และสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้เกี่ยวข้อง ในเชิงปริมาณ จะนำเสนอเมื่อสิ้นสุดโครงการได้อย่างชัดเจน ต่อไป

๖.๕ การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการพัฒนา ๔H (Head Heart Hand Health)

ภาพรวมของการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการพัฒนา ๔ H จากผลการนิเทศ ติดตาม และผลจากการ AAR ของโรงเรียนในโครงการ ที่ผ่านมาก โรงเรียนที่การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการพัฒนา ๔H มีภาพชัดเจนมากที่สุด คือ โรงเรียนทุ่งหัวช้าง เป็นกิจกรรมในรูปแบบเกม ซึ่งต่อยอดองค์ความรู้มาจากการจัดการเรียนในสาระหลัก เช่น ปริศนาอักษรไขว้ คณิตคิดเร็ว Unscramble words whisper game คำขวัญพาเพลิน และขยะพรรษา เป็นต้น

สำหรับโรงเรียนอื่นการพัฒนา ๔H ยังไปปรากฏที่ Hand เป็นส่วนใหญ่ และจาก AAR โรงเรียนก็จะนำไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมต่อไป

๗. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามนโยบายฯ

๗.๑ เชิงนโยบาย

รายการงานผล : การกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” จากหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมอบหมายให้เขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนต้องรายงานข้อมูลตามระยะเวลาที่กำหนด (เวลา ๑๖.๐๐ น. ของทุกวัน) เป็นการเพิ่มภาระงาน ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย เหนื่อยล้าทั้งร่างกายและจิตใจ

๗.๒ การปฏิบัติงาน

การดำเนินงาน: มีการดำเนินงานตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”อย่างต่อเนื่อง มีการรายงานทุกระยะ ศึกษานิเทศก์ของเขตพื้นที่ที่มีจำนวนน้อย ยังต้องมีภาระงานตามนโยบายอื่นๆ ก็ต้องดำเนินการ จึงทำให้มีผลกับการปฏิบัติหน้าที่ในการกิจอื่นๆ

๘. ข้อเสนอแนะ

๘.๑ ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

งบประมาณ : พิจารณาจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ให้กับทุกโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ และควรลดภาระงานเกี่ยวกับการรายงานของทั้งเขตพื้นที่ และโรงเรียน ตลอดจนควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมในการนิเทศ กำกับ ติดตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ให้กับเขตพื้นที่ให้เหมาะสมกับจำนวนโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ และระยะทางระหว่างเขตพื้นที่ กับโรงเรียน

๘.๒ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรให้คำปรึกษาและแนะนำ แก้ปัญหาในกรณีที่โรงเรียนเกิดความสงสัยหรือพบปัญหาในการดำเนินการ รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ บุคลากร สื่อวัสดุ/อุปกรณ์ และอำนวยความสะดวกในการบริหารจัดการได้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ